

7/4500

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3062
Konu : Soru Önergesi

.08.2008
12 AĞUSTOS 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) 25.07.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4500-8011/16778 sayılı yazı.
b) 28.07.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-85-17/3340 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR'a ait 7/4500 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1 - Görüş 7/4500 (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Nevin Gaye ERBATUR

Adana Milletvekili

Esas No

:7/4500

Rusya'nın Türkiye'den domates, patlıcan, patates, üzüm ve limon ihracatını, zirai ilaç kalıntısı nedeniyle durdurması sonucunda, başta üreticiler olmak üzere ambalajcı, nakliyeciler, ihracatçılar gibi çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren çok sayıda kişi, konu ile ilgili olarak ciddi zarar görmüştür. Her ne kadar daha sonra, yetkili isimlerce bu sorunun çözüldüğü öne sürülse de dünya kamuoyunda Türk üreticilerinin böyle bir skandalla birlikte anılması dahi tarım sektörümüzün ciddi yara almasına yol açmıştır. Ayrıca bu olay sonrası Rusya tüketicilerinde oluşması olası bir önyargı da gelecekte benzer sıkıntıları yaşayacağımızın bir işaretidir. Bu çerçevede;

SORU 1) Yaşanan bu krizin sebebi nedir? Rusya'ya ihracat gerçekleştirilmeden önce, ihraç edilen ürünlerin zirai kalıntı analizi neden gerçekleştirilmemiştir?

SORU 2) Rusya tarafından zirai kalıntı gerekçesi ile geri gönderilen ürünlerin iç piyasaya sürüldüğü iddiası doğru mudur? Bu iddia doğru ise, Rusya'nın sağlığa zararlı olduğu gerekçesiyle geri gönderdiği ürünlerin iç piyasada tüketilmesine göz yummak doğru bir uygulama mıdır?

SORU 3) Tarımda kullanılan pestisitlerin çevre ve insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini en az seviyeye indirmek, dış ticaretimizi koruyabilmek amacıyla tarım ilacı kullanımını gelişmiş ülkeler seviyesinde gerçekleştirmemiz şarttır. Bu doğrultuda, bilinçli ve kontrollü bir kullanım yanında entegre zararlı yönetimi, tarımsal girdi uygulamalarının zararlarının minimum düzeyde tutulmasını sağlamaya yönelik entegre ürün yönetimi gibi sistemlerin de devreye sokulması yönünde çalışmalar yapılması düşünülmekte midir?

SORU 4) Üreticilerin bilinçli ve denetlenebilir şekilde zirai ilaç kullanmaları için gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri nelerdir?

SORU 5) Tarımsal üretimimiz konusunda yabancı kamuoyunda oluşan olumsuz izlenimleri ortadan kaldırmak için ne gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir?

SORU 6) Tarımsal üretimde kullanılan ilaçların analizi için Türkiye'de bulunan laboratuvar sayısı kaçtır? Bu sayının artırılması düşünülmekte midir?

SORU 7) Zirai ilaç kalıntılarının tespiti için kullanılan analiz yöntemleri nelerdir? Bu yöntemlerin geliştirilmesi için gerçekleştirilen AR-GE çalışmaları nelerdir?

SORU 8) Zirai ilaç kalıntılarının en aza indirilmesi amacıyla üreticilerin bilinçli bir biçimde laboratuvar kullanımı alışkanlıklarını kazanmaları için ne gibi çalışmalar gerçekleştirilmektedir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Rusya Federasyonuna (RF) gönderilen tüm yaş meyve ve sebzeler laboratuvarlarda zirai ilaç kalıntı analizlerine tabi tutulmuş ve RF limitlerine uygun olan ürünler gönderilmiştir. Bu kapsamda 01 Mayıs 2006 – 31 Mayıs 2008 tarihleri arasında toplam olarak 31.517 adet analiz yapılmış ve "Sağlık Sertifikası" düzenlenmiştir RF'ye yapılan taze meyve-sebze ihracatında pestisit kalıntısı nedeniyle her hangi bir ürün dönüşü olmamıştır.

Ülkemizde zirai mücadele uygulamaları Bakanlığımız Zirai Mücadele Teknik Talimatları kapsamında yürütülmekte olup, Bitki sağlığı ile ilgili uygulamalarda öncelikle kültürel tedbirler, biyolojik mücadele vb. önerilmekte kimyasal mücadele ise en son çare olarak düşünülmektedir. Kimyasal mücadelenin de yine entegre mücadele prensipleri doğrultusunda yapılması için üretici eğitimleri yapılmaktadır. Ülkemizde ekonomik anlamda üretimi yapılan 15 üründe (buğday, mısır, pamuk, şeftali, elma, kiraz, kayısı, zeytin, turuncgil, üzüm, nohut, antepfıstığı, fındık, patates, örtü altı sebze) entegre mücadele çalışmaları yürütülmektedir.

Ayrıca, tarladan sofraya güvenli ürün ulaştırılması amacına yönelik olarak bitkisel üretim faaliyetlerinde, üreticilerimizin yetiştirdikleri ürünlerde kullandıkları kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenebilirliğinin sağlanması amacıyla 2007 yılı Mart ayından itibaren “Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi” Bakanlığımız il ve ilçe müdürlüklerince yürütülmektedir. Kayıt altına alınan ürünlerde zararlı olan hastalık ve zararlılar ile nasıl mücadele edileceği, kimyasal mücadele yapılması gerekiyorsa, hangi ilaçların kullanılacağı ve bu ilaçların uygulama dozları ile ilgili bilgileri içeren “Zirai Mücadele Kitapçıkları” üreticilerimize ücretsiz olarak verilmektedir. Proje, 2008 yılında turunçgil, domates, üzüm, çilek, kiraz, şeftali, elma ve kayısı da olmak üzere toplam 8 üründe ve 57 ilde yürütülmektedir.

Bu kapsamda mevzuat altyapısının oluşturulması veya iyileştirilmesine yönelik olarak “Bitki Sağlığı Kanunu Tasarısı Taslağı” günümüz şartlarına uygun ve AB mevzuatlarına da uyumlu olacak biçimde hazırlanarak Başbakanlığa gönderilmiştir İkincil mevzuat olarak “Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslağı” hazırlama çalışmaları sürmektedir.

Almanya Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti Çevre, Tarım, Doğayı ve Tüketicileri Koruma Bakanlığının Almanya’nın diğer eyaletleri üzerinden gelenler de dahil olmak üzere yurt dışından ithal edilen gıda ürünlerindeki pestisit tespitlerine ilişkin gelen Pestisit Raporunda, 2005-2008 döneminde anılan eyalete ülkemizden sofralık üzüm, yeşil biber, limon ve kiraz ihracatı yapıldığı belirtilmekte ve söz konusu ürünlerdeki pestisit kalıntılarında İtalya, İspanya, Fransa gibi ülkelerden daha iyi durumda olduğumuz ifade edilmektedir.

Bilindiği üzere Bakanlığımıza bağlı 39 İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü ve Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde ithalat, ihracat, denetim ve özel istek gıda, yem, gıda ile temas eden madde ve malzemeler ile atık su numunelerinde Türk Gıda Kodeksi Ürün Tebliğine göre gıda güvenliği ve kalite analizleri yapılmaktadır. Bu laboratuvarların 17’si pestisit analizlerini yani zirai ilaç kalıntı analizlerini yapabilmekte ve uluslararası metotları kullanmaktadırlar. Ayrıca bu laboratuvarlar yurtiçinde pestisit yani zirai ilaç kalıntısı için denetim ve izleme numune analizleri yapmaktadırlar. Toplam 17 laboratuvar (İstanbul, İzmir, Ankara, Mersin, Samsun, Ordu, Giresun, Antalya, Konya, Gaziantep, Trabzon, Tekirdağ, Kocaeli, Adana, Denizli, Kayseri İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ile Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü) belirli ürün ve analizlerde TS 17025 deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar gereği Avrupa Birliğince tanınan TÜRKAK (Türk Akreditasyon Kurumu) ve uluslararası akreditasyon kurumlarından akredite olmuşlardır.

5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilerek kabulü hakkında Kanunun 5. maddesi gereğince yayımlanan “Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Yönetmelik” hükümleri gereğince ithalat, ihracat ve özel istek amaçlı gıda analizlerini yapmak üzere 39 adet Özel Gıda Kontrol laboratuvarına Bakanlığımızca çalışma izni verilmiştir. Anılan özel gıda kontrol laboratuvarlarından 16 tanesi belirli ürün ve analizlerde TS 17025 Deney ve Kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar gereği akredite olmuşlardır.